

Fodbold som linjefag

En skole tilbyder fodboldlinje til 7. klasse i samarbejde med den lokale fodboldklub. Projektet nyder godt af, at der er en del personsammenfald mellem skole og klub i form af lærere og trænere.

(arkivfoto)

” *I en klub kan du bare vælge fra, hvis du ikke gider. Det kan du ikke på samme måde her.”*

Frank Andersen, viceskoleleder, træner i fodboldklubben og med egne børn i klubben

Mandag og fredag fra 8.00 til 9.30 står der fodbold på skoleskemaet for 17 af 60 piger og drenge i 7. klasse på Nordals Skole. Eleverne deltager i skolens nye tilbud i år, hvor fodbold er ét af de tre linjefag, som eleverne kan vælge at følge i et helt skoleår. Niveauet spænder bredt fra elever på eliteniveau over breddespillere til en gruppe af elever, som ikke spiller organiseret fodbold.

"Det begyndte med skolereformen, men blev også sat i værk, fordi vi har en proaktiv viceskoleleder, som foreslog det. Han er selv træner i klubben, og han har nogle børn, der spiller i klubben," forklarer Jesper, der er formand for Nordals Boldklub.

Det har taget et års tid at få projektet op at køre, men i dag er der stort set ikke andet end små praktiske ting, der giver udfordringer. Fodboldklubben har fundet trænere, DBU har støttet projektet med lidt midler til trænerbetaling, og skolen har investeret en del af deres mandskabsressourcer på at få søsat fodboldlinjen.

Reaktioner på projektet

Alle har taget godt imod projektet, også selvom nogle af trænerne faktisk var nervøse for, om de kunne leve op til de lidt anderledes krav. Forældrene bifalder den ekstra bevægelse: *"Forældrene synes, det er rigtig godt. Jeg tror, at mange er godt tilfredse, hvis deres børn trives godt og er glade for at gå i skole. Og her kan man mærke på børnene, at det er noget, de gerne vil, og så bakker forældrene op om det,"* forklarer viceskoleleder Frank Andersen.

Der er flere markante gevinster ved projektet. Først og fremmest kan det tydeligt aflæses på skolens trivselsmålinger, at fodbolden giver dem rigtig meget. Mange elever på fodboldlinjen er børn, der ellers synes, 'at det er ret lortet at gå i skole.'

Et par lærere fortæller blandt andet om deres oplevelser med én af de elever, der har valgt linjefaget, og som tidligere kunne være ret udfordrende. *"Der er ingen tvivl om, at når han trives i det her forum, så har det også stor betydning for hans generelle trivsel i skolen. Tidligere kunne han finde på at ødelægge både undervisning og frikvarterne for de andre. Det har vi ikke set på det seneste. Hvis man får en lille succesoplevelse sammen med andre, så højner man også sig selv i det. Man ser måske op til nogen af dem, der er rigtig dygtige, og det selv at være en del af det højner en selv."*

Generelt er det skolens erfaring, at de tre timeres fodbold betyder rigtig meget for elevernes skolegang. De oplever valgfaget fodbold som en oase, der har stor betydning for deres generelle oplevelse af at gå i skole.

Hvad kan vi lære?

Med sport som linjefag kan man give et tilbud til nogle af de skoletrætte elever, der kan få et boost af de fysiske aktiviteter.

Begge køn og forskellige niveauer kan være en gevinst

Selv om eleverne er på meget forskelligt niveau fodboldmæssigt, og selvom drengene og pigerne spiller sammen, så giver det sociale regnskab et samlet stort plus. For det giver en masse socialt at blande eleverne fra de forskellige klasser og med forskellige kompetencer, og det er mere end accepteret, at pigerne er med.

"Særligt pigerne har givet projektet en masse. Det her med, at de er sammen med både drenge og piger gør, at de lige må give den lidt mere gas med kroppen sådan rent

fysisk,” fortæller træneren Jesper, og viceskolelederen Frank supplerer med, at erfaringen har vist, at pigernes deltagelse også gør meget for den gode stemning, der er på linjen.

”Det er det, jeg hører trænerne sige. At det gode miljø har noget med pigegruppen at gøre. De er gode til at binde det hele sammen. Pigerne har en anden mentalitet end drengene, og de får tingene til at køre, ” forklarer Frank Andersen.

Og så hjælper det også noget, at flere af pigerne faktisk spiller rigtig godt og er nogle af de bedste i gruppen. Og det, at pigerne er bedre end drengene, kan tre af drengene, som vi møder på sidelinjen godt rumme: *”Det er fint nok. De går jo til det.”*

Hvad kan vi lære?

Når man blander drenge og piger, kan det give gruppen og det sociale noget andet, og pigerne kan være gode til at kitte det hele sammen. Det kan også være en gevinst for det sociale, når eleverne bliver sat sammen fra forskellige klasser og dermed kan danne nye relationer.

Konsekvenser af en 'SKAL- arena'

Det, at skolen er en såkaldt 'SKAL-arena', er helt afgørende for, at linjen kan fungere, og at elite, bredde, piger, drenge og ikke-organiserede fodboldspillere kan træne sammen: *”I en klub kan du bare vælge fra, hvis du ikke gider. Det kan du ikke på samme måde her, hvor de unge nok tænker, at jeg skal gå i skole, og når jeg nu skal være her, så er det trods alt fedt, at jeg kan beskæftige mig med noget, jeg synes er sjovt noget af tiden,*” forklarer viceskolelederen, som oplever at eleverne på den måde giver det hele en lidt længere snor.

Eleverne er enig med skolelederen. De giver udtryk for, at modellen nok ikke ville fungere efter kl. 16, mens det giver god mening i skolen som en form for afbræk i løbet af en lang undervisningsdag. Eleverne giver udtryk for, at de får noget ud af det – mere bevægelse, bedre sammenhold på tværs af klasser m.v. Selv elitespilleren giver udtryk for, at han lærer noget: *“Man kan jo altid “pudse” sit venstreben”*.

Hvad kan vi lære?

Når idrætsaktiviteten foregår i en 'SKAL-arena' som i skolen, så betyder det, at eleverne er mere åbne for, at tingene foregår på en anden måde, og der skal være plads til alle – uanset køn og niveau. Og det hjælper, hvis man kan give de bedste en mulighed for at arbejde med nogle udvalgte detaljer.

Personssammenfald er en stor hjælp

Når man kigger på projektet udefra, så er personssammenfaldet mellem klubbens folk - og skolens lærere og ledere - en genial konstruktion, der giver energi til projektet.

Endelig peger klubben på, at samarbejdet med skolen er med til at optimere på deres samlede produkt – forstået på den måde, at i en periode hvor mange spillere stopper, får de lige et ekstra skud træning, der afgørende er med til at rykke deres niveau – hvilket medvirker til, at de vælger at blive i fodbolden.

Hvad kan vi lære?

Foreningerne kan nyde godt af, at deres måske lidt 'idrætstrætte' medlemmer får et frisk pust gennem andre aktiviteter, undervisere og kammerater.

FAKTA OM PROJEKTET

HVOR OG HVORNÅR

Nordals Efterskole tilbyder fodbold som linjefag i 7. klasse tre timer om ugen i et helt skoleår.

INITIATIVTAGER

En viceskoleleder, der var træner i klubben og forældre til egne børn i klubben, gav projektet en god start og en 'naturlig fødsel.'

FORENINGENS MOTIVATION

Fodboldklubben får en mulighed for at tilbyde mere træning til klubbens spillere, som også kan hente ny inspiration – og det kan også åbne for nye medlemmer – specielt fordi linjefaget giver muligheden for flere til at komme op på et niveau, hvor de får mod på at starte i foreningsregi – og ikke er helt umulige begyndere.

SKOLENS MOTIVATION

Skolen kan give et tilbud, der både kan ramme de lidt skoletrætte elever – men de kan også få eleverne til socialt at vokse – fordi de skal være sammen med nogle helt andre og omkring noget helt andet.

DAGLIG LEDELSE/UNDERVISNING

Det er fodboldklubben, der står for træningen, og det kører hurtigt uden mange behov for justeringer eller tilførsel af lærerressourcer.

ØKONOMI

DBU har støttet med trænerløbninger, og skolen har lagt lærerressourcer i projektet.